

תורת הר שמואל

זמן השבתה:

כניסה: 4:09 צאת: 20:55 ר"ת: 5:52 שקיעה: 4:44

מזל טוב

**לגב' אילנית עמידי הי"ז
ברגיע הבן יונתן למצות**

**ולהר' מאיר פרץ ורעניתו הי"ז
על הולדת הנכדים התאומים בניים לאלחנן ורעניתו הי"ז
ברכה שמחה ונחת באורך ימים ושנים!**

המשך בעמוד 7

פרק מפוארת

הרב דוד שרubi

הנחתי תפילין שמרתי שבת קימתי הרבה
מצוות התורה! משתדל לעובד על
המידות ולהיות גם נוח לבריות, אם כן למה יש קשיים במשך החיים הרי אני
מקיים את מצוותיו יתברך?! למה הפרנסה קשה?! למה?
נקדים את הכתוב במדרש על יוסף הצדיק: יוסף הצדיק היה בבית הסוהר 12
שנה בגל אש פוטיפר, כל יום הייתה באה אשפת פוטיפר לבית הסוהר וציוותה
שישימו לישוף קולר מרוזל שיש בצדיו הקדמי מסמו, וכך יוסף לא יוכל
להוריד את ראשו בגל המסמו! בכל זאת לא נכנע יוסף הצדיק, דבר זה גם
כתוב בתהילים (פרק ק"ה פסוק י"ח) שכותוב: ענו בכבל רגל ברזל באה נפשו,
וזאת אומרת שיוסף היה כובל ברגלו והוא לו גם ברזלים בצוואר משך 12 שנה
וכך זאת בנסיון אידיר לבדוק האם ישבר. לבסוף כשהגיע הזמן שיצא מבית
האסורים ברכזו יתברך כתוב על זאת גם כן בתהילים, שכותוב: עד עת בא דברו
אמרת ה' צרפתהו. ומפרש רשי"י מה הפירוש אמרת ה' צרפתהו? מסביר רשי"י
שרצת את יוסף כמו הצורף שמצורף בסוף טהור - שבחנת את יוסף על ידי
שנתנסה וכבש את יצרו באשת אדניו, ועליה נתיניסר ונצרף בייסורים ששמו
אותו בבית הסוהר.

ובבראשית (פרק מ"ז פסוק ל"א) ביחס שהשיבו אביו (בפרשה שלנו) כתוב:
ויאמר השבעה לי ושבע לו וישתחוו ישראל על ראש המטה, מה הפירוש על
ראש המיטה? מפרש רשי"י שיעקב השתחווה על שהייתו המיטה שלו שלימה
שלאה היה בין בניו אף בן רשות, וממשיך רשי"י ומסביר למה לא היה רשע בין בניו
של יעקב, מה הסימן שלא היה רשע, ומסביר - שיוסף מלך היה ועוד שנשבה
לבין הגויים והרי הוא עומד בצדק ע"כ. והיה מספיק שיאמר לנו שיוסף היה
צדיק, אם כן למה הוא מוסיף ואומר שיוסף נשבה, וגם היה מלך, והוא צדיק?
אלא מזה שכתב שיוסף היה מלך, ועוד שנשבה בין הגויים, משמע זהה כמו
נתנית טעם לשליימות המיטה של יעקב - שאם יוסף לא היה נשבה, או שלא
היה אחר קר מלך, אין מטעו של יעקב שלימה! והביאו בזה הוא של היה
צדיק בלי שום נסינו של תמורה הזמן, אין זה מוכיח כלל שהאדם הוא צדיק,
ורק אם יבואו לאדם נסינו של שניים וקשיים מסוימים והוא נשאר צדיק
רק אז יש הוכחה שהאדם הזה הוא מיוחד, ואז יש סימן לשלוות עבודתו,
ובכך מתנסו כל בניו של יעקב, ניסוון הרעב, וניסוון העושר שקדום הרעב ובארץ גושן, וכן
שהוא נשבה בין הגויים שהוא ניסוון הדחק והעוני ועודין יוסף עומד בצדקו, ובכך יש סימן בדוק שככל השבטים צדיקים
ומיתתו של יעקב שלימה שלylimות בדקה! וזה שאמר בתהילים אמרת ה' צרפתהו.

אדם שmag'ן לדרכות אלה הוא צדיק ומתחזק בעבודת זה האם גдол!, בלבד זאת עצמו פשוטו, איינו יודע את מעלת עצמו,
אם יש ניסוון של פרנסה וקשיים והוא מתחזק בעבודת זה האם גдол!, בלבד זאת עצמו פשוטו, כמו
שכתוב במדרש - חיים ראה וינס, מה ראה הים? ארונו של יוסף! אדם שעומד בנסינו זה האם שיכל לשנות סדרי
הטבע!
נמשיך לבאר עוד את המשך הפסוק בתהילים שכותוב שם: עד עת בא דברו אמרת ה' צרפתהו, וכבר הבאנו את דברי רשי"י
שפירש שבחנת את יוסף שנתנסה וכבש את יצרו באשת אדניו ועליה נתיניסר ונצרף בייסורים לתהו אל בית הסוהר ע"כ
והנה רשי"י חילק את הפסוק לשני עניינים, הראשון הניסוון שכבש יוסף את יצרו באשת אדניו ועל זה אמר הפסוק "אמרת
ה'" דהיהו הצדוק שלא יכול באשת אדניו. והשני הוא הניסוון נתיניסר אחר קר בייסורים בבית הסוהר ועל זה אמר
"צראפהו". ונראה שהוא יוסרים של אחר קר הוא הניסוון הקשה יותר! שתחילה מה שadam גובר במעשה על הניסוון הגדל

**ואלה יעדמו על
הברכה...**

העלון נתרם על ידי אהוב תורה וחסד מזוכה הרבים

הר' אברהם שורץ הי"ז

ברכות בריאות פרנסת נחת וشفע!

העלון השבועי נערך לזכות הרבים בעליית הדפסה בלבד, אשרי מי שזכה במצבה רמה זו!

למדני חוקר

הרב חיים דבש

מה השיעור של יד סוללת בוגע להלכות בישול בשבת

הנה הדיש悠 של "ד סולט" חשובה ונוחזה מיאד לכל שמור תורה , וכ"ש בעל הוראה, בנוגע לאיסור בישול בשבת, וכן בנוגע לבליהה ופליטה במאכילות אסורות וכו' .

הגמר באמסכת שבת דף מ עמוד ב כותבת והיכי דמי ידי סולדת בו? אמר רחבה כל שכיריו של תינוק נכוות. וכותב רשיי סולדת - נמשכת לאחוריה מדאגה שלא תכהו, וזה לשון ואסלה בחילה (איוב 1) - ואdagג ברעדה, ואמשך מתלוני מdagג ים הרים. אם היהי ידע שמיתתי קרובה ולא יחמור.

הדרישה בסימן ש"ח כתוב, ומה שכתב רבינו ובלבד שייתנוו רוחק מן האש וכו' עד שהזיד סולדת בו דהינו כל שכיסו של תינוק נכוית בו. הוא לשון הגמara דר' מ' ע"ב זה לשונו היכי דמי יד סולדת בו. ופירוש רש"י (דיז) דיש סולד מרתיחה מועצת ויש (שאיינו סולד) [שאיינו סולד] אמר רחבה כל שכיסו של תינוק נכוית. וזה לשון בית יוסף ואף על פי שמשפט דברי רבינו רוחם ממשמע דברmockם שהזיד סולדת בו ורק לומר דברmockם שמניין אדם ידו כנגד המזרה ותהייה סולדת מחמתה הדבר ברור כדברי הרוא"ש דברmockם שאם יונח שם הקיתון של מים יחמו עד כדי שתהיא הזיד סולדת הו מקומ הרואי לבישול אסור עכ"ל. ומכאן תשובה לਮורי הוראה דושאlein אם הזיד סולדת בתבשיל ומשערין באכבע. וזה אינו אלא שכיסו של תינוק נכוית בו וכו' הוא בגמרא וכמו שכתב רבינו וכ"ל:

השולchan ערור בסימן שיח סעיף יד כתוב מותר ליתן קיטון של מים או שאור משקלים כנגד האש להפיג צנתון, ובלביד שיתנותם רוחק מהאש בענין שאינו יכול להתחמם באוטו מקום עד שתהא היד סולדת ("פ' מתחמתות ונכויות") בו, דהיינו מקום שכיסו של תיוק נכוית בו אבל אסור לקרבו אל האש למקומות שבהם שיכול להתחמם שתהא היד סולדת בו, ואפילו להניח בו שעיה קטנה שתפיג צנתו, אסור כיון שהוא על להרטב שום

והבן איש חי שנה שנייה פרשთ בא סעיף ה כתוב כל דבר שלא נתבשל קודם שבת אין שורין אותו בשבת בחמשין שהיד סולדת בו, אפילו אינו נמוש בשירה זו, ודין חממין שהיס"ב אין משערין באכבע, אלא כל שכירiso של תיקון נכוות בהם חשב יס"ב, ואם תאמרו איך ידע האדם לשער ברכ מעדתו, הנה נקיית האי כללא בידך כל היכא שזה החמין ראוי לשתייה או לאכילה, שאין האדם נמנע מכך רבוי חמימותו הרי זה לא חשיב יס"ב, ואם ימנע מלשתותו או לאכלו מרוב חומו הרי זה נחשב בכלל יס"ב.

הרב ר' חיים נאה בספר *קשות השולחן* כתוב שלא מצא בפוסקים הגדרה זו של הבן איש חי ששאליל כריסו של תינוק נכווה אפלו בראו לשתיה לאיש גדול, עיין בפתחי תשובה י"ד סק"ז שהביא מהבכרו שור שבכתב: דכיוון דאן לא בא לידי ביניין בשיעור שכירiso של תינוק נכווה לנו עכ"פ במדי דאוייתא ראי להחמיר בכל רשותו עד שיצא הספק מלבו שאין בו חום הנזוך, ואפ"ג בדורבן צריך חקירה על זה, ודלא כמנהג העולם לשער בזמן שאינן אפשר להוכיח בו מחמת חום מיקרי יס"ב די סולחת בו לא וולת דליתא עכ"ל, וגם הובא בפתח' ש סי' צ"ד סק"ב מתשו חותם יאיר סי' ק"ד דכל שהוא חם יותר ממופשרין שהוא יותר מחמימות הרוק יש להחמיר מספק שהוא בכלל די סולחת בו, אולם בעל דר"ת שם בס"ק נ"א העיר ע"ז דכיוון שכותבת הבה"ג (הובא שם בפתח' ש סי' ק"ה) דhalb אפי' בשעתא דחולבין ל"י צנון הואר, מבואר להדייא דאף שהוא יותר מכדי חמיות הרוק ג' hei בכלל צנון, וכן כתוב שאפי' באיסור דאורייתא אין להחמיר יותר מאשר עיר חלב בשעת חלביה. והנה ידוע לדמדת החום של חלב פרה ועוז בשעת חלביה אינו עולה בשום פעם על יותר מאربעים מעלהות "צליזוס", וכן חשבני דעתם זה נהוגים בזמןנו להקל עד ארבעים מעלהות צלייזוס, וגם אין זה סותר כלל את דברי

פרפראות...

רב משה קלין

"ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגדה لكم... היבאו ושמעו בני יעקב ושמעו אל

ישראל אביכם...". לכאורה, כפל לשון, בפסוק הראשון "ויקרא יעקב אל בנו.... האספו ואגדה לכם.... בפסוק הבא "הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו...". בשלושת המיללים "ושמעו בני יעקב" יש כפל של אותיות ר' ב' י' (בתחילת ו סוף כל מילה) המשתכם יחד ב- ל' י' (36). כל אחד מ"יב שבתי קה, שקול לנגיד ל' י' (36) צדיקים

ושםעו בני יעקב" בגימטריה = 666 פחחות 432 = 234. כמנין בן יעקב (234) והם 234 והם בשינוי הסדר. כך גם במלים "ושםעו בני יעקב" האותיות בספרות 432

החווי"י יכול לסייע החום של אדם בשעת חליו ג' מכגיע לאורבים מעלה, וכיון ששכן יתכן שגם החווי"י לא נתקיים לחושש אלא על מה שהוא יותר חם מרוק שבספה לשלישית חלק ובורב ברכות מטה ברבי יש להזכיר מסקנה

עם טעמא דדוחקה דסכינא חיישין שמא בעל פורתה עיין שם.
 אולוף בשות' אוור לציוון כתוב לחולוק על הגרש"ז אירברא זול ולענ"ד אין נראת
 כמובן, אך אפשר להבהיר המושך שכריסו של תיינוק נכוית בארכבים מעלה, ואף
 על הראה ציריך עיון, שהרי שם בחולין מובאת מחלוקת אם בית השחיטה צוון או
 חמס, והרי יש בעלי חיים שחומם בית השחיטה שלהם הוא שלושים ושמונה
 מעלהות, ואיך אפשר שנחלקו במצבאות בהפרש כל כך גדול, שיהא מ"ד
 שבשלושים ושמונה מעלהות חשוב חם, ומ"ד אחר יסביר שאף בארכבים וחמש
 מעלהות נחשב צוון. ועל כרחךiscal הדינו בגמ' שם הוא אם בית השחיטה הוא
 בצדין כל' ראשון שמבלש, או כדין כל' שני שאינו מבטל, ודוחק לומר שהמחלוקה
 היא בית השחיטה צוון או חם היא מחלוקת במציאות, אלא נראה שהמחלוקה אם
 בcit השרב"ז דינה כדין חם או כדין צוון, וכך מנו שנותבאר. ואף שכותב הטו בי"ז
 סיסמן ק"ה בשם הרשב"ז דוחם בית השחיטה וחום הכסלים פחותים מכל' שני,
 אין להוכיח מכאן על דרגת החום, ודואדי שמעלת החום בכלי שני ובואה יותר
 אפילו"ה איזו מרשל ולדו איי להקל ריחור מארכבים ושולון

בכפחתות ממשמעותם מעלה. ומשום כך, לעניין בישול אחר בישול וכדומה, אין להקל ממלשתות או לאוכלו מרוב חומו, הרי זה נחשב בכלל יס"ב. והנה עד כسمונם שלמלשות או לחוש שאין נמנים מלשות מחמת החמיות, ולכן אין להקל בכפחתות ממשמעותם מעלה.

הנ' בד סוללת הוא מ 40 מעלות לחומרא עד 80 מעלות. להחשייב ודאי מכשול עד שייהו בו שמותנים מעלות חום. לשליכם : הבן איש חי כתב שיד סוללת שעירובו בזמן שאים בינוי נמנע לשתותו או לאוכלמו מחמת חומו וכן פסק הרב עובדייה זצ"ל בחוזן עובדייה אולם הגרש"ז אוויירבאק פסק ששיעור יד סוללת הוא 45 מעלות, ובארו ליצין מחייב ששיעור

המשך בעמוד 5

וחיה ר'ת ועוד יוסף וחיה היו של יעקב אבינו קבלו משמעות לקראת סוף חייו ייחי נברא גם מהopsis להתחלה. (המשב"א)

וישתחו ישראל על ראש המטה רשי אומר: מכאן אמרו שהשכינה למעלה מראשתו שיביג אחריו בראשו – ר' ר' ראש.

"מאשר שמנה לחמו והוא יתון מעדיין מלך"
 ה"כלי קיר" מסביר שאשר היה מספק את המשמן בבית המקדש למנחות ואשר צרכיו המקדש, וכיודע כל השפע והשובע בא עלול מן המקדש וע"כ אמר אשר לחמו של ישראל, שמנה מלשונו שמן, והוא יתון מעדיין מלך, כי הוא יתון למקדש והמקדש יתון לכל העולמים עכ"ל.
 "אברהם נזעך להרשותך" יתנו אובל במלואו וזה מושג באנט (אנטוליה טביה טביה)

שהתרגל האדם למנוחה לפי דרישת הגוף ומילוי כל צרכיו ושלא יחסר לו כלום מהນוצר למנוחת הגוף נמצאה שכל מצב ומצב שלו יהיה לפי הרגלו כבר ישbor אותו ולא יתן לו מנוחה אלא יטרידו לגורמי מעובדו.

ובאמת מי שchapץ למצוא מנוחה על ידי מנוחת הגוף הוא דומה למי שעובד שמן על אשר לכבות אותה או הוא דומה למי ששווה מים מלוחים וחושב שבזה הוא מרווח את צימאון? ובאמת ברגע הראשון נדמה לו לאדם שכן עשה משהו בפעולה זאת, אבל ברגע השני הוא

יראה שהHASH לא כבתה והצימאון רק התזקק!

ממש כך הוא מי שUMBACH לknوت מדת המנוחה על ידי מנוחת הגוף כי הוא באמת רק מרובה את הבלבול. מנוחה אמיתית שהיא המידה הניצרכת לקבלת התורה לא תתקן כי אם בשברת הגוף כאשר ניטל ממנו רוב נוחיותו ובהמעיטה כל התענוגים, ואם למרות זאת הוא לא ישבר אלא על מצבו יעמוד ובמנוחתו ישאר כי אז היא המנוחה שעל ידה מסוגל האדם לגשת ל渴בלת התורה. בכל התקוק?

ואיך יצילח האדם לבא להשתלמות זאת? אחת היא שתובילה לו זו המנוחה השלהמה: בשומו לנגד עיניו תמיד רק מטרה אחת, אחרי שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובה בעולמו ולמה צריך שישים מבטו ומוגמותו כל ימי חייו כי על כן ימצא תמיד במצב אחד אצל לא תיתכן לא שבירה ולא טרדה.

כי מה שאנו חנו רואים באנשים רבים טרדה ושבירה הוא מזה שהם חיים במצבים שונים. ואלה שחאים במצבים שונים מוכרכש שיברו! מצבים רבים שוכרים את האדם כי מטולטל הוא תמיד במצב אחד במשך שני הימים מושכו לאן ו从此 אחר להיפך מהם. אין לו מעמד ואין לו מקום והשקט לא יכול.

לדוגמא נשתמש בה שקריה בצבא. הצבא הוא מקום שמנחנים את מי שנמצא שם להיות מוכן ליום קרב והתנאי העיקרי להזו הוא המנוחה שבכדי שיוכל החליל לנ匝ח את האובי ביום קרב יום בו סוערת בטורם יום שחייב תליים לו מנגד הלווא בראש ובראשונה נוצר הוא להחזק עצמו ולהישאר עומד בכל המנוחה השלימה הנה התרגילים שעשוים את החליל הזה מוכן לתכלית זאת אים לכל מילוי כל צרכיו ונוחיותו בתנית מקום למנוחה ולענג אותו באכילה ושתייה אלא אדרבה עיקר התרגילים הם להרגיל אותו להחזק מצב גם בעדר כל נוחיותו. מתנהגים עמו

בכל מעשי דוקא במזרחה ובchipazon ושוברים את גוףו בכל מין שבירת הגוף. תלמידים אותו שלא יטרידו אותו כל המצבים לא ולא אחר כי כולם כאן וכאפס ויש לו רק מטרה אחת. להלום כגיבור بعد המולדת ולנצח את האוביים. ואת זה עושים דוקא בשלילת נוחיותו! על ידי שבירת הגוף מותלמוד הוא למנוחה הנדרשת.

המשך בעמוד 7

"מי שchapץ למצוא מנוחה על ידי מנוחת הגוף הוא דומה למי שעובד שמן על אשר לכבות אותה או הוא דומה למי ששותה מים מלוחים וחושב שבזה הוא דומה לו לאדם שהוא ששה והוא ששה בפעה זאת? ואל ברגע השני הוא כבתה והצימאון רק התזקק!"

בפרשת השבעה היא פרשת ויחי נמצאה יסוד נפלא על בני יששכר. כתוב בפרשה "וירא מנוחה כי טוב!" ומיד אחר כך כתוב "ית שכמו לטבול" והוא פלא כי מי שUMBACH לא אהוב את הסבל! אבל כך הוא פירוש הדברים כי הנה העולם ח' בטיעות וחושבים שמנוחה היא מנוחת הגוף בILI כל מפרי ואם כן היה ראוי שתינתן התורה בארץ ישראל במצב של "איש תחת גפנו ותחת תנתו" והנה התורה ניתנה דווקא בדבר ששם היו במצב "ויענקר ויריעבר" מצב הפוך ממש. כל הילוך המדברי היה מצב של עינוי וסלול. אנחנו הושבים על ההילוך במדבר שלא היה נורא כי היה להם לחם לאכול לשובע ומים הלאו היהיתה להם באלה של מרים אבל התורה קוראת לאכילת המן "ויאיכיל את המן אשר לא ידעת ולא ידעו אבותיך" ובאמת הם היו צריכים ללבת לישון כל לילה בILI לדעת מה יאכלו מחר. כי היה אסור להם לצבור מחסנים ומה שאכלו היום אם השאיו ממנה מוחר היה האכל מתקלקל ואדם ח' על המחסנים שלו!

חוץ מזה לא כל יום ירד מן ולא תמיד הוא ירד על יד הבית כי הנה חז'ל אמרם שהו שולש מדרגות לירידת המן לצדיקים, המן לבינוים ומן לרשעים. הצדיקים באמת המן היה מגיע היישר לבתיהם אבל לבינוים היה המן מגיע אל מחוץ לבתיהם ולרשעים היה המן מגיע הרחק מביתם והיה טורה באסיפותו.

מלבד הבושה שהיא הייתה למי שהמן היה רוד הרחק מן הבית יותר מדויק הוא רוצה שכח שיכנו והנה המן הפיטע אותם וירד לא לפיקודם! המן היה מודיע לכל אחד ואחד את המדרגה האמיתית שלו.

וזהו אמרו "לא ניתנת תורה אלא לאוכל המן". כמו שכל

עצמה של תורה מלמדת כך נתינהה של תורה ואופן נתינהה היא ליום לאדם איך הוא יעשה מסוגל לקבל את התורה.

הנה קיבל את התורה ודאי צריכים למנוחת הנפש. אנו מתפללים בכל יום "ותרגילינו בתורתך וכפי שמברא הסקה

במנוחת הנפש אבל השאלה היא מה נקרא מנוחה באמת? את זה לימוד הקב"ה באופן נתינת התורה דווקא במדבר?

טעות גודלה טועים אנשי העולם שאין להם ידעה בדרך קניין המידות ובמהלכן והם חושבים שמדווכר במנוחת הגוף והם עושים הרבה הרבה בכיוון הזה כי מנוחה שהיא מנוחת הגוף ומילוי כל צרכיו היא באמת מקור כל הבלבול בעולם כי מאחר

משמעות חסידות הרבי שמעון שנייביג'

ויברכם ביום ההוא לאמר, בר יברך ישראל לא אמר ישمر אליכם כאפרים וכמנשה, וישם את אפרים לפניו מנשה. פרק מ"ח כ'.

ולהבין את העניין שהקדמים יעקב בברכה את אפרים לפניו מנשה?

מכאן רבי לוי יצחק מבארדייטשוב בעל הקדשות לוי ז"ע, עפ"י משל אדם הרוצה לשפץ את ביתו, מה עשוה בכך את הבית, חייב להרשות ולשבר קירות, ורק אחר זה מרחיב ומשפץ, כדי שיוכל להרחב מכל צדי הבית יצטרך יותר לשבור ולהרטס, כדי שיוכל להרחב את הבית כנדרש.

כך גם האדם מבקש שפע, ויש לו מנה רוצה מאתים, הרי מתחבקת השבירה בשוביל שהיא תיקון יותר טוב מאשר היה, בכר מאבר הפסוק כל המלה אשר

שמתי במצרים לא איש עלייר. הכוונה הרי הקב"ה מקדים תרופה למכה וכל הכוונה בהצהרה שיש לאדם זה רק בשביב הישועה שישלח לו אחר קר, וזהו כל המחללה, הפעולה וכוכנות החויל ששמתי במצרים, שם אין מטרה להביא אחר קר את הישועה לאishiים עלייר. כי אכן הכוונה בשביב הישועה שיביא עלייר אחר קר. וכן יש שבירת כל זה הצרה - המחללה, ואחר קר מגיע השפע והברכה. וזה מה שעשה יעקב אבינו ע"ה בהקדמת אפרים לפני מנשה, דהרי מנשה נקרא על שם הצרה, כי נשני אלקים. ואפרים, נקרא על שם הישועה, כי הפרני אלקים, לען הקדים יעקב את אפרים רצחה לרמז לנו, שלפני הצרה הקב"ה מקדים את התרופה וישם את אפרים הוא הישועה, לפני מנשה המרמז על הצרה כלומרшибוטם עם קדוש הישועה והרפואה הוא קודם והוא העיקר.

ואמצן (יהושע א, ח - ט). ומזה נגאו לומר למסים לקרות בתורה בכל פעם חזק
(ב"י בשם אורח חיים).

בעורך השולחן כתוב: ודע דבר קראו דלא ימוש כתיב [שם ט'] חזק ואמצן, ומזה
נגאו לומר למסים ספר חזק חזק ונתחזק, ויש רוצחים שיאמרו חזק ג' פעמים

שם במספר משוח, וכוכו הוא:

המקור לומר חזק ג' פעמים כפי שכתב העורך השולחן "וכוכו הוא" וכן מובא
שנוגה החת"ס ו עוד, שכן מופיע בכתביו האר"י שעיר הפסוקים ז'יל: "חזק ואמצן
כי אתה תנחיל וכו' ג' פעמים אל הקב"ה ליהושע בפסק זה חזק ואמצן והעין
הוא כי ג' פעמים "חזק" בgmtaria משה, והכוונה....."

בפרי חדש אורח חיים סימן קלט סעיף י"א כתוב על דברי הרמ"א "בכל פעם
חזק": אולי יצא מהנו זה משום שהטורה נקראת תושיה שמתשת כוחו של
אדם [טנהדרין כ"ו ע"ב], ועוד אמרין פרק אין עומדין [ברכות ל"ב ע"ב] ד'
דברים צרכיין חיזוק ואלו הן התורה ו מעשים טובים וכו' שנאמר [יהושע א, ז']

רק חזק ואמצן חזק בתורה ואמצן במעשים טובים:

במחזור מעגלי צדק ("ל' בשנת ש"ו לפניו הדפסת השו"ע וכותבי האר"י),
מובא זיל': "קורין לחתן תורה מעונהALKI קדם עד
הפסוק האחרון אמרים אותו הקהלה בקהל רם
ואמריהם חזק, והחzon חזרו לומר אותן, והקהלה עוניין
חזק, רמז למשה רבינו ע"ה כי ג'פ' בgmtoria משה".
ונראה שהקהל אכן אמרו חזק עם ראשונה בקורסם
את הפסוק, אח'כ אמר החzon חזק בקורסו את
הפסוק, ועל כך ענו כל הקהלה פעמי' נספת חזק ס"ה
שלש פעמי'.

מתי התחליו לומר "חזק חזק ונתחזק" המוזכר
בעורך השולחן אינו ברור, אך כן הוא המנהג ברוב
קהילות אשכנז. בספר העורך השלם בערך חזק

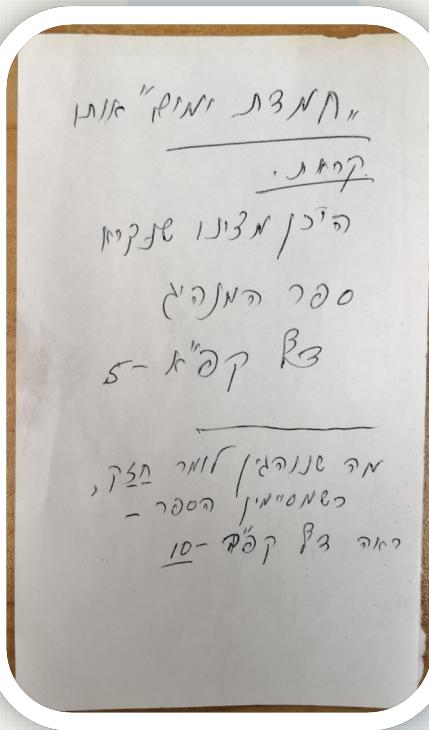
וז"ל: "וידעו כי בסיום קריית ספר תורה נשאל
(הכוונה נבקש) חזק חזק ונתחזק, וזה השאלה
וכdomה לה הרגלה מאיד אל הפיטינים",

לביאור "חזק חזק ונתחזק" מצויים כמו ביאורים,
צינו לפוסקים בשמו אל ב' י' י"ב: חזק ונתחזק
בעדי עמנוי ובعد עלי אנלניינו ניקוק יעשה בטוב
בעיני: ובדברי הימים א' י"ט י'ג: חזק ונתחזק
בעדי עמנוי ובعد עלי אנלניינו ניקוק בטוב בעניינו:
יעשנה:

לאור מקור זה יש שכתבו שיש לומר בלשון הכתוב
ומתחזק זו' בפתח, אלא שכיוון שהוא סיום ה語ר' ש
בקמצ'ן. כן הובא בהמעין זה' שהיה המנהג הדוקנים באירופה וכן כתוב הג'ר' ש
דיביליצקי זיל'.

באוצר הפלאות: טעם שאמרם הדרון על שיחור וליא ישכחנה כך אומרים כאן
חזק שישימתה חומש וישראל כוחך ושוב תוחיל (וכו מובא ברבים מהמלקטים
משורת מהר"ם מינץ)

ובספר מבית מדשו של הרב (הגראי"ד סולובייציק מארכה"ב):
על מה שאנו נהגים לומר "חזק חזק ונתחזק" בסיום חומש בקה"ת יש לחקור
מה טעם למנהג זה, ואמר רבינו שכ"ז נובע מוגम בברכות ל"ב' ב' א"ר חמא בר
חニア אם ראה שהתפלל ולא ענה יהוזר ויתפלל שנית אמר קהה אל ה' חזק..
וקהה אלה, ת"ר ארבעה צריכים חזק ואלו הן: תורה, ומעשים טובים, תפילה
המשך בעמוד הבा

בבית הכנסת "קהילת בני ישראל - הר שמואל" נמצא ספרייתו של מייסד
הקהילה ונשייה ממקימי הרכבת שמואל הרב הగאון רבי צבי צאב שורין זצ"ל.
בכתבו רשימות שנמצאו בספרים נמצוא כתוב:

"מה שנוהgan לומר חזק כשמיימים הספר, ראה המנהיג (הוצאת מוסד הרב
كوك) דף קפ"ב-10"
בספרו "ילקוט ערכיהם" ערך "חזק ואמצן" כתוב:

יש הבדל בין חזק ואימוץ, שחזק הוא התחלה החזק, ואימוץ הוא התמדת
החזק, ולכן ליהושע (יהושע א' ו' ט') נאמר "חזק ואמצן", שימוש להיות
חזק בעמדתו כמנהי' ישראל. ככל' האבינו' אמרת התורה, "לא תאמץ את
לבבר" (דברים ט' י' בלאשן זו בקשה התורה למד שיש לה תמיד לעוזר
לאבינו' פירוש המלכ'ים שם)

לרגל היירצ'יט של מוח'ח הרב שורין זצ"ל י'ט בטבת אמרתי עלה בתמר
אווחה בסנסינו' בדברים מספורי וברישיות שנמצאו בתחום ספריו, אלקטה נא

באומרים בקצירת האומר בענינים הנוגעים למנהג
למעשה מספרי הפסוקים התשובות והמלקטים
בענין "חזק ונתחזק" לעילוי נשמותו, ויהיו
שפתותיו מדובבות "דובב שפתינו ישנים". (דברי
מו"ח זצ"ל נכתבו לפני عشرות שנים, בשנים שאח"כ
רבו המלקטים בענין והאריכו במקורות ובמניגים
השונים ובברורים שונים, בדרכים דלהלן נכתבו רק
מעט מהדברים הנוגעים למנהג בפועל).

במנהגיהם נאמר "מה שנוהג בצרפת ובפרובינציה
לכל הקרים בתורה כשמיימין שאומר לאם החzon
בקול רם חזק, מצאתי סמן לדבר בראשית רכה לא
ימיש ספר התורה הזה מפיר, מלמד שהיה ס"ת בחיקו של
יהושע, ואומר לו הקב"ה חזק ואמצן, מכאן למסים
בתורה אומ' לו חזק. אב"ן".

בבית יוסף סימן קל"ט על דבריו הטור "שצריך ליטול
הסת בידו" מובאים הדברים הנ"ל מהאורחות חיים
בשינוי לשון קצת, ו"ל הבב": כתוב בעל המנהיג (עמ' קנה) שהקוריא בתורה וمبرך בה נוטלה בידו וכו', וכן
כתב המרדכי פרק לולב הגזול ... וכן כתוב בארכות
חימם (שם אות טו) וזה לשונו, ציריך הקוריא בתורה
לאחוזו כאילו קיבלה עכשוו מהר סיני, בירושלמי
אר' יוסי בר בון כד סלקי לדוכנא לברוכי, האי מאן דבריך נקי' עמודא דתורה
בידיה שנאמר (דברים לא כו) לקוח את ספר התורה הזה, בבראשית רבה
(סוף פרשה ו) לא ימוש ספר התורה הזה מפיר (יהושע א' ח'), מלמד שהיה
ס"ת בידו של יהושע, שאין לומר הזה אלא למי שתופס החפץ, וכששים
אומרים לו חזק ואמצן. מכאן יצא המנהג לומר למסים לקרות התורה, בכל
פעם חזק, עכ"ל.

יצוין כי בארכות חיים סיימ' י'ק' המנהג בצרפת ובפרובינציה, אבל בספר
אין אומרים אותו אלא בסיום התורה בלבד. והכל הולך אחר המנהג. עכ"ד
ובשו"ע כתוב סימן קלט סעיף י'ק' המנהג. הולך
הקוריא בתורה ציריך לאחוזו בספר תורה בשעת ברכה. והוסיף הרמ"א: הaga:
וסמכו מנהג זה על מה שנאמר ביהושע לא ימוש ספר התורה הזה מפיר חזק

"כבר כתיב י'לא יראה בן ערות דבר שב מאחריך". נמצא כל עניינים כאלו גורמים לישראלי היהiot נתונים בהסתור פנים ח"ז, וגם איתא בזו"ק פרשת
נשא שדבר זה גורם לשרות טרא אחרא בבייטה וגורם מסכינותא לביתה. על כן נדב לב' בעז'ה לאספה את כל מאמרי חז'ל השיעים לעניין זה,
ולהראות לפני הכל את גודל העון והעונש שיש בזה, וגודל המעללה להאשה הצנעה בדרכיה, שע"ז היא זוכה לבניין יראי' השם וחשובים שבדור, או'
על ידי זה יראו ויקחו מוסר ויתוקן קצת הפרצה הגדולה הזאת, ובזכות זה נזכה לראות בben'in ירושלים גדריה וענינה בב'א" (חפץ חיים - ספר גדר עולם)

שהקורא אומר בקול רם לפני הקהל, אין לשנות מהמנהג ואע"פ שהוא העולה יאמר, אך לתחילת המובה לעלי השגרתי קנייבסקי זצ"ל והగוזר בעניגס זצ"ל נהגו לומר ע"פ שעלו. וכן הוא מנהג חב"ד.

בספר יפה ללב כתוב שהספרדים אינם נהגים לומר בסיטים החומשיים "חזק" אך אומרים בסיטים דברים בשmachת תורה "בסימנא טבא", ובולוח של אהבת שלום כתבו "לא נהגו לומר בסיטים קריאת בראשית "חזק ונתחזק". ובשmachת מובה, ומכור ברכה אחורה, ולא אומר קדיש ולא עושם מי שברך, ומיד קורא עליה חתן ומברך ברכה ראשונה, ואומר החזן הקורא בסימנא טבא, וקורא וכו' ומברך ברכה אחורה ואומר חז"י קדיש, וננהגו לומר הדרון עלר, ובעהרה שם הביאו שיש אומרים שלא להעולה ולא הקורא יאמרו בסימנא טבא אלא הסופר". (ישנים עוד מנהגים שונים הובאו בספר המלקטים ואכמ"ל).

לפני סיום נביא שאלה מעניינית שambilא הרב גוריין ששאל את מרן הגרא"ח קנייבסקי שליט"א: ביום ש"ק פרשת ויחי התשס"ו היהת העלה לתורה של חתני ר"ש פרנקל שליט"א בבני ברק, שאלתי למךן שליט"א האם כדי לקרוא להחتن לחזק במקומם למפטיר, שידוע עלילית חזק היא סגולה להעולה. אמר לי נוכן הדבר שהעלילה של חזק היא סגולה להעולה, אבל אין לשנות מהמנהג שחתן לפני החזק חותנו עולה לתורה למפטיר. והוסיף לי דעליית חזק הוא סגולה להעולה מכיוון שככל הציבור אומרים ומברכים להעולה חזק חזק, ובאמת עפ"דין אסור להעולה עצמו לומר חזק ביחיד עם הציבור מכיוון שהוא שזה הפסיק בין הקראיה להברכה, והחזק הוא ברכה מהציבור אליו. ואמרתי ששמעתי בשם הגאון וכו' שליט"א מתלמידי החזו"א, מרן החזו"א היה הרבה פעמים מיעוץ לחולה כסגולה לעלות לחזק. וכן היה אומר הרבה הרצה פעמים למי שעומדים לנוסע לחו"ל שיעלה לחזק. אמר לי מרן שליט"א אני לא שמעתי מזו, אבל הוא דבר ידוע דעתית חזק היא סגולה להעולה. עוד הוסיף שם הרב גוליין בדרך אגב שרבני מרן הגרא"ח שליט"א מסיים חומש בקריאת שמוט"ת לעצמו, הוא נעמד בפסק האחרון ואח"כ אומר "חזק חזק ונתחזק" וכ"ז בשני הפעם של מקראי ולא כמשמעותם את המרגום.

ולסיום נחבר סופו לתחילתו לפرشת בראשית ממה שנמצא בכתביו הראשיים שנמצאו בספריו מו"ח הגאון רבי צבי צאב שורין זצ"ל שאינם מופיעים ב"ליקוטי ערכאים":

"חמדת ימים אוטו קראת" היכן מצינו שקרא הא' לשבת חממדת ימים ? שנאמר "ויכל אלקים ביום השבעי, ותרגומים ירושלמי "וחמיד ה' ביום שביעיה" המנaging דף קפב. ע"כ לשון מו"ח, ובמנהיג שם בהמשך: לשון נכספה וגם כתה נפשי, קר שמעתי מרובות ב擢פת. אב"ן.

ויהיו ליקוטי אמרי אלו לעלי נשמתו ת.ג.צ.ב.

ודרך ארץ, תפילה מנ"ל שנאמר קוה אל ה' וכו' דמשמע דחיזוק הינו שיתפלל עוד הפעם שהזוכר ר' חמא לעיל, ובפרש"י קוה והתחזוק ואל תמשוך זיך אלא חזר וקוה, דעל פי גمرا זו נהגו העם, כמשמעותם פרק גمرا או מסתכת, שלמדו כבר וסימנו פ"א לומדים עוד הפעם, דזוהו כוונת חזק, ולכן בסיטים ספר בתורה אומרים חזק וכו' להודיע שבเดעתנו לחזק וללמוד תיכף בקריאת החומש השני, כמו שנוהגים אנו ביום שמחת תורה ליקוט מפרשタ בראשית תיכף אחר סיום דברים, להודיע שורצים להתחזק ולהזoor וללמוד, אך אנו אין מנהגינו כל פעם משום בדמנחה מתחילה ממוקם שפסקו בשחרית, ובאותו יום נלמוד עוד הפעם ונתחיל מחדש החומש האחרון, אבל בשמחת תורה דיליכא קראיה במנחה בי"ט הוצרכנו להנהיג בקריאת החומש החדש בראשית תיכף.

ובספר נחלת צבי ...אפשר גם להסביר את מה שאנו אומרים בסיטים קרייאת התורה "חזק חזק ונתחזק" לשם חזק פערמיין, אלא ה"ק" חזק" בדרכי תורה שבכתב שכעת סיינו, אבל זה בלבד לא די עד פעם חזק", ועicker החזק הוא בדברי תורה שב"ע"פ ואו עם שניהם ביחד, וכי "ונתחזק" נקלט חזק ביתר שאות וביתר עוז, וכי מבואר בספה"ק דעתן שהזoor ונשנה הוא דבר בעל ערך וחשיבות.

ובספר פתשנוג הדה: אrror אשר לא יקיים וגוי עפ"י מאמר חז"ל לדריש מהו "למד ולימד ולא החזיק" הוא בכלל "אrror אשר לא יקיים", ויתכן דמשום זה נהגינו לומר להזכיר הספר המורה שלמדו מראשו עד סוףו, לנו אמורים לו שלא יצא עדין ידי חובתו, רק חזק חזק שתהיה מן המזוקים, שוגם אנחנו נתחזק על דיר. ובספר שבת יהודה: "שותה העניין שבסוף כל ספר מחמשה חומשי תורה אומרים חזק חזק ונתחזק", דהיינו שככל אדם לחייבו חזק חזק, ואם שככל אחד בעצמו אין לו במה להתחזק, אבל נתחזק ככלנו יחד כל פרט בתוך הכלל ישראלי".

ולאור ביאורים אלו מובא בשם החפץ חיים שאמר לומר את הרשות חזק ה' בפתח והשני חזק ה' בצעיריו שהוא לחזק האחד.

שאלת נוספת בדברי האחראונים האם העולה לתורה אמר חזק או דהוי הפסיק, והוא עפ"מ כתוב ב"קצת השולחן" והביאו לא יאמרו שכן הוא הפסיק, והוא עפ"מ מה רבים מהפוסקים האחראוניים, בלוח הלכות ומנהיגים הביאו בהערה שהגרא"י קנייבסקי זצ"ל היה עולה ל"חזק" ואומר בעצמו לפני הברכה, וכן הביאו שם שכן העיד הגרא"י זלוניק זצ"ל שכן נוהג הגוזר בעניגס זצ"ל.

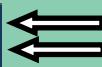
ובספר יגאל יעקב מדברי הרב הענקן זצ"ל "איך יתנהג העולה באמרות חזק ונתחזק האם יאמר ביחיד עם האב או ביחיד עם הבעל קראיה או מיד אחר הברכה ברכתו האחראונה כדי שלא יפסיק בין הקראיה והברכה".

תשובה: איך שהוא עושים טוב. ומתוך הנוהג עפ"ל זה ארי"י שנוהג שהעולה אינו אומר, נשאלת השאלה כיצד נהוג עם הקורא קיביל את עליית השבעי חזק? ופסקו שכיוון שהמנהג

"ואמרתי שעייר סיבת הדבר, שאנו מරחיקים בעצמנו את הקב"ה" מאייתנו. הוא ציווה לנו והתקדישתם והייתם קדושים, ואמרו חז"ל כל המקדש עצמו מלמטה מקדשין אותו מלמעלה מעט מקדשין אותו הרבה, בעולם הזה מקדשין אותו החרב מון הרעב ומון הבזירה), והיה מוחניך קדוש, ולא יראה בר ערות דבר ושבד להציגך וגו', (והאמור להציגך כולל הרבה ענינים, להציגך מן החרב מון הרעב ומון הבזירה), שכאשר נהיה קדושים הוא מטהיל בקרוב מהניר מאוחריך, הרי באור לנו הכתוב מפורש, שכאשר נהיה קדושים הוא מטהיל בינו להציגנו מכל רע, אבל אם יראה בנו ערות דבר הוא שב מהדרינו, וממילא יחולו علينا כל הסיבות ה'ו" (החפץ חיים - מכתבים ומארמים)

חزو בני חביבי

תושבי הר שמואל החשובים ויקרים מפוז בשמחה גדולה שמחת הבר מצויה של הבחוור החשוב ה"ה יונתן עמד' הי'ו, בעמלו של הרוב לוי יצחק ג'בי שליט"א, והאוכל הנפלא של גב' פיטוסי הי'ו! ענווים הגיע זמן גאולתכם!

שירותי דת וגמילות חסד

אחלמה 10 טל': 0502616377	אחלמה, עזרה ראשונה, זמינים 24 שעות ביממה - אברהם ג'יין
אחלמה 11 טל': 0587668000	אחלמה, עזרה ראשונה, זמינים 24 שעות ביממה - חיים בלך
ר' אודם 18 טל': 0584226225	גמ"ח פלtotות לשבת - משפחת פרלמן:
ר' שלמה ברונר: 0547857575	גמ"ח ערסה לתינוק יהודים וראשונים:
על' ידי משוכחת וצמן טל': 050-6401440	גמ"ח טיטולים ומטרנה לע"נ איל בן דבבה ז"ל, ולרפואיות טוהר בת שבע שרה
משפחה בן סימון, טל': 0257110091	אכילה ואדים חמימים, לע"ג שמעון בן לאה
0504168728	
גב' מטקבוב: ר' אודם 16	אחות מוסמכת לשעת הצורך בשבת (פצעיות דזירות וכוכ'ו):
גב' רינה:	אחות מוסמכת לשעת הצורך בשבת (פצעיות דזירות וכוכ'ו):
052-61616969 טל': 0504116009	רב איתמר שעיה טל': גמ"ח כיסאות שלוחנות ומזדרים וגמ"ח פלאטה של שבת:
אביאל רישומי טל': 02-5711480	גמ"ח כיסאות שלוחנות, כסאות ג' טפקום, סירם גודולים:
02-5715028	גמ"ח כיסאות שלוחנות מפות שלוחן וכלי הגשה:
054-8002882	גמ"ח מוצצים ובקבוקים:
הר' משה קליין טל': 054-3466778	גמ"ח להמסת אבונים בכליות, החזרת פרקים למקום, וקיבוע:
הר' אלעדר לוי טל': 054-6535441	מקאן, אנגליזה, משאבות חלב יוניחומשל לע"ג אסורה בת ג'יה
הר' אלעדר לוי טל': 0548590029	אסוף וחולקת מזון למשפחות:

לתייחס בעניין טהרה:	איילה טל': 052-7111480
שאלות בהלהה וטהרה:	הרבר דוד שרעבי טל': 054-2002882
שאלות בהלהה וטהרה:	הרבר יוסף שטילרמן טל': 02-5715176
דיני תורה בדי מונות ושכנים:	הרבר עמנואל אפרגן טל': 058-7188158
גמ"ח מרופאים:	גב' שלוה ויטשטיין טל': 054-8441374
גמ"ח רדייאטורים לחימום:	הרבר מרדכי ייטשטיין טל': 054-8441374
מייך עכבים:	משפחת בן יש' טל': 054-8402564
כricht של ברית:	משפחת נחמני טל': 050-5245392
גמ"ח בלוני גז:	משפחת דוד שילמן ר' ברקת טל': 0525712663
גמ"ח מזוזות:	משפחת קוהלי אבוי החושן 106 טל': 0527659122

התורה הדורשת מנוחה קבועה מטעם עצם סגולתה . גם שמאחר שאיזה מצב שהוא יכול לשברים, אין בטחון כלל בהזקתם את התורה וקיומה. לכן ניתן להם זאת הבדיקה כי לא הוגד כלל מוקודם על הגירוש והמרוצה ובלי שום הכהנה מוקדמת עמדו על משמרותם שקטים ושות חיפזון לא הניע אותם כלום אלא נשאו בכל מנוחותם. כי אן נבחנו ברור כי מטולים הם באמנות לקבלה התורה וכי מטרת אהבת לילכת אחר הר' ולהידק בוכי הטוב המכון.

ב.

אנשי העולם רוחקים לגשמי מזוה ואוחזים בטעומם לבקש מנוחה על ידי מנוחת הגוף כי על כן אמנים נמצאים תמיד בתכליות הבלבול. ניקח לדוגמה חותן ביום חמוץ כי אם יחסר לו דבר כל שהוא ואפלו היה זה דבר קטן הוא מתבלבב והוא טרוד מכל וכל והוא לא יודע באיזה עולם הוא נמצא.

העולם רגילים לומר שאדם אחרי החthonה שלו הוא מתחיל לחיות "חיים חדשים". זה תוצאה ממעםם העולם שיש לו ממצבים רבים וכל ממצב וממצב משנה את החיים שלהם. כי מצב הבחרות ומצב הנישואים חיים שונים להם ולבן מרגשים הם הגיבו לחים חדשים ואוי ואובי לחים כאלה.

אבל זאת לא האמת. יותר ממעמד אחד אין לאדם בחים שלו ואשרו לו לאדם שתכלית אחת לנגדו כי אז כל המקרים וכל המאורעות לא יניעוו מהו ממצובו היהודי המכון לתכליות היחידה לא יתרידותו ולא יבלבבו אלא תמיד ימצובו בהשקט ומנוחה.

שבת שלום לכל המתפללים בבתי הכנסת בהר שמעיאל ולחכרים והמשכיבים לקולך די בכל אטר ואטר.

כך הוא גם בעניין שלנו. המנוחה האמיתית הנדרשת לקבלת התורה היא דוויאן ודואא מנוחה הבאה משבירת הגוף ומיעוט צרכיו , שם ישאר במנוחה אחרי כל הטלטולים והשברות במצב של מדבר שמים ובמצבים של "ויעניר וריעניר" כי אז יהיה לבן חיל ושם דבר לא יטריד אותו ולא ישול ממנו כל מנוחה והוא המטול באמת ל渴בלת התורה. אבל לא בארץ ישראל בישיבתו תחת גפן ותחת תנאה.

זה מה שכבהה הוצאה הזרה הטובה והתכלית המכוונת . ובהיותו השבט אשר נאמר עליו "ומבני יששכר יודעי בינה לעיתים" "זהינו יושבים וועסקים בתורה יידע גם כי המנוחה היא תנאי ומה הוא עשה ? ווית שיכמו לסלול" בתלמידות לשביל ראה מנוחתו כי המנוחה היוצאת משבירת הגוף היא המנוחה האמיתית זה עניין מה שאמרו חז"ל (אבות ו' ד')vr כרך היא דרך של תורה פת במלח תאכל ומימן במסורת תשחה ועל הארץ תישן וחיה צער - כי אז - ובתורה אתה עמל".

וכברינו אלה ביאר הסבא מקלם וצ"ל את מה שכתוב "וישא העם את בצקו טרם ייחמץ משרותם צוריות בשמלותם על שכם" וلهلن כתוב כי גורשו ממצרים ולא יכולו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם".

והיה קשה לו כי הלווא "ליל שימורים הוא" שזה הלילה היה שמור להם להוציאם ממצרים" נמצא שעת יציאת מצרים הייתה מוכנת וידועה מוקדם ולא הייתה להם דבר חדש והפתעה ולמה אם כן יצאו בחיפזון שכזה, ולמה לא ציהה

הקב"ה לאמור להם שהיאפו את הבץק בעוד מועד מפני שלא יכולו להתמהמה ? ועל השאלה הזאת ענה הסבא ז"ל כי שמו אוthem מבצב כזהishi דבר זה לבחינה ולהכנה הרשונה לקבלת התורה . שם מצב זה ישבר אוthem ויניעם ממעמדם או ראה היא שאינם מסוגים לתכליות יציאת מצרים שהיא קבלת

פרשה מפורשת - המשך מעמוד 1

(שלاش פוטיפר) צירוף, אבל היסורים שבאים אחר מעשה אחרי שמקיים אדם את דבריו של הקב"ה ועל זה ובגלל זה

עוד באים לו קשיים רבים . וזה הניסיון הגדול שניתן יוסף בבית הסוהר ! ולכן רק החלק השני הוא שמצוך

את האדם, אבל החלק הראשון הוא עמידה בניסיון אבל לכל צירוף עדין לא בא, ולא דוקא בגל שיש ייסורים זה מה שמצוך את האדם, אלא משום שיש ניסיון של אחר מעשה - עוד ניסיון שבא דוקא בגל שקיימת מצות ! וניסיון של אחר מעשה והוא שמצוך כשהאדם עומד בו. (לשון למועד)

בעניין הנזכר של קשיים ושאלות על רבון רוח וארל הרטעים לפעמי נראה שמצחים בעוד שאלחים קשה, ורק כתוב בחבקוק (ב' ב') וענני ה' ויאמר כתוב חzon וואר על הלחון מלען רוחן קראנו בו. פירש"י וענני ה' ויאמר כתוב לך חzon, המלה לך ובאוrho על הלחונות היטב אשר ירוץ הקורא בו לקרותו מה שלא יכולו של הפסוק מדבר על כתיבה אחת שיכתוב מעין ירוץ קורא בו, אמנים ברדי' משמעו שם ב' כתיבות, האחד על ספר והשני על לוח, על ספר שכותב את החzon, והאחד והשני וברא"פ לדש"י גבי חבקוק היטה כתיבה אחת. ג' שיבור עוד שחדבטים בכר כתובים בעבור השוואלים אך סתרים, ועתה והסף וברא"פ לא קובל מענה, דעליל שם (פתקון א') בקש מענה כפוף, שביקש ואצפה לראות מהذا דבר היינו תשובה לעצמו על שאלתו, ועוד מה באשר על תוכחות היו מה אשיב לאחים והוא תש嗟 להם, וכואנה רואיה שנטויה רקה לא שאליך היטב אשר ירוץ הקורא בו, והמפשיטים, וכענין הכתוב בישועה (פרק ח' פוטיק א') ואמר ה' אליך לך גלון גדול ותכתב עלי' בהרט אנטש למאה של לוח צב, וכותב רשי' וברא"פ דתמת כתיב חרט אנטש רואיה דהכא נמי שאמו לאן רואיה דלעמן ירוץ קורא בו היביאו כלו לעצמו לא השווה לשואלים, אך הוא עצמו לא קובל מענה, ובטעם הדבר רואה עלי' מה שבאיירית בכמה מקומות שאללה השאלות הכל עצם עבדת האדם באמנתו וזה מטהל עז"י שכח, ובבר בקש מהש רבינו והודיע נא את דרכיך, וכן דוד המלך בקשר לדרכיך ה' והודיע עוד רבבה כען זו הקשה התשובה על האלצת השיעים, וזה האמור בתחלימים (פרק ע"ג פוטיק י"ז) עד אבוי אל מקדשי אל אבינו לאחיםיהם, ו"מקדשי אל" הם הדרגות שאים מגע אליהם עוד יושב בעבודת ה' ותשובה על קשייתיו, והוא אמר עוד אבוי אל מקדשי אל אבינו לאחיםיהם, שאמ עלה מדרגה לדרגה והם "מקדשי אל" שדים כמה מקומות אז מני לאחים, וככל דוגה, כל מקדש שמייע לאי, מכון עד ועד, והוא כל עבדת אדים בעה"י, א"כ עבד ה' חכם ובר בינה מן מקהל מעה אלכ' בדורותיו (פרק ט' פוטיק ט'), ונואה דזה האמור בליקוט שמעוני הבקוק ז'ל, על משמרות אעומדה ואתייצה על מוצר, והוא כל טעם חיוו, וענין מה שכתבתבי במיכה קדרומו יבאו אצלי, היטב צוחה עד אנה ה' שועתי ולא תשמע וו' למלה תראיין און ועמל הביט, אמר לו הקב"ה כל מי שבר אחר כך אמר הוודעני את הנק' ע"כ, והביאו שרק עם הארץ מקבל תשובה כפי סיבולת שכלו כדי שלא תפוג ממנה והוא אמר לו הקב"ה כל בלה שבר קדרומו יבאו אצלי, היטב שעיל הבן תורה לבנות בעצמו ולהתגדל עד בעבודת ה' והוא הכתוב וצדיק באמנתו חיוו.

פרפראות...

המשך מעמוד 2

שלמדנו מאברהם אבינו. גם באבini

חחשון שניים עשר האבינים היו מוחלקים

לאربعה טורים כאשר בטור השלישי

שלושה אבינים שאחת מהם היא שם כל אבן כנגד אחד מהשבטים. אשר הוא

הבן התשיעי המקובל את ברכת יעקב מאשר שמנה לחמו בהיפוכי אוטיות לשם

המופיעה בשלישית האבינים של החחשון בטור השלישי.

"עד כי יבוא שיל"ה" אומרים בשם "אבן ערוץ" שנשאל פעם שאלה בו הלשון:

"אבי אל חי שمر למה מלך משיח לא יבא"

משפט זה נקרא ישר והפור (מהוסף להתחלה). והשאלה היא לכב"ה למה לא

אבוש שוב אשוב אליכם כי בא מועד" ואף תשובה זו נקראת ישר והפור. ועשית עמידי חсад" חсад מהו? י"וד" עם חсад, ככלומר, חסיד הוא צרו' אות י"וד" עם תיבת חсад, לומור לך שייחודי שעושה חсад הרינו חסיד.

(האדמו"ר ר' ישראל ממודז'ין)

ויגד לייעקב הנה בגין יוסוף בא אליר ויתחזק ישראל וישב על המטה" הגمراא אומורא: כל המבקר את החוללה נוטל ממחלו אחד מששים. ולכן "יתחזק ישראל" מעצמו, כשהוא יוסוף בקשו נטיל ממחלו אחד מששים. ולכן "וישב על המטה" גימטריא של המטה החמיים ותשע. אולם מוקדם נאמר "הנה בגין חוללה" הינה בגימטריא ששים.

שלמדנו מאברהם אבינו. גם באבini

חחשון שניים עשר האבינים היו מוחלקים

לאربعה טורים כאשר בטור השלישי

שלושה אבינים שאחת מהם היא שם כל אבן כנגד אחד מהשבטים. אשר הוא

הבן התשיעי המקובל את ברכת יעקב מאשר שמנה לחמו בהיפוכי אוטיות לשם

המופיעה בשלישית האבינים של החחשון בטור השלישי.

"עד כי יבוא שיל"ה" אומרים בשם "אבן ערוץ" שנשאל פעם שאלה בו הלשון:

"אבי אל חי שמר למה מלך משיח לא יבא"

משפט זה נקרא ישר והפור (מהוסף להתחלה). והשאלה היא לכב"ה למה לא

יבוא משיח. והשיב להם ה"אבן ערוץ" תשובה הש"ית: "צ"ע מאביכם כי לא בוש

הלה פסוקה

רב יוסף שטילמן

ענין המנקף

שאלה: רואובן הולוה מאות אלף דולר לגוי, בתנאי (על פי הלכה וחוק) שם הגוי לא יחויר לו את הכספי בעוד שנה יכול רואובן לקבל את ביתו של הגוי במקום הכספי. הבית של הגוי ישוה מאות וחמשים אלף דולר. ביום האחרון של השנה, לא יהיה לגוי שום כסף, וראובן יהיה עומד להרוויח בית שווה מאות וחמשים אלף ב"מחיר" הזול של מאות אלף. האם מותר לשלמוון (שמע מהעסק הזה) למכת לגוי לנוסות לבתו במחair של מאות ועשר

סיכום של עני המהפר: למדנו שהמחוז אחר דבר לknתו וקרוב לknתו, אסור לאחר הפקדים לknתו, והוא האיסור המכונה בשם "עני המהפר". ומה' הראשונים אם שיר במציאות, והלכה מעיקר הדין להקל, ויש בעдел נפש להחמיר. ולאו דווקא מציאה ממש, אלא ה"ה במקח וממכר כל שול มาוד עד שנחשב כ"מציאה" בעיני הבריות. וא"כ בשאלתנו ודאי "מציאה" הוא, ולכן מעיקר הדין אין שיר האיסור של "עני מהפר". אבל יש לדון בשאלתנו אולי יותר גורע מעני מהפר, וייהי דין של "עני המנתק" שהוא גזל דרבנן. ובuzzoria"ת נברא.

הקדמה לעני המנוקב: משנה בגיטין נט עב עני המנוקב באש החיטה גל מפני ודבי שלום. עב גמ' שאך שדיינו כగול מדבריהם, מ'ם אין מוציאין מידו בדיינים^(א). במשנה הנ"ל מדובר בזית של הפקר, ונמצא שהדין של "עני המנוקב" שייר אפיו במציאות והפרק. החילוק בין עני והמהפר לעני המנוקב הוא: א. "עני המהפר" אסור משום "עשית היישר והטוב", משא"כ "עני המנוקב" אסור משום גזל מדבריהם. ב. "עני המהפר" מעיקר הדין אינו שייך במציאות, משא"כ "עני המנוקב" שייך גם במציאות. הטעם שדיין "עני המנוקב" חמור יותר, הוא מחמת שהראשון טריח בו יותר. והגדיר של הטיריה אע' ל' קמ'.

גדוד של טיריה: א' בראשונים נכתבו שעני המנוקב בראש החזית נחשב כגולה מדרבנן ממש שטרוח בזיתים להיפילם^(ב). ועל כרחך אין זה טיריה רגילה, שהא גם לגבי "עני מהפר" הא ודאי טרח, ואין בו ממש גזל מדבריהם. וצ"ל שכאן הוא טרח הרבה, וטרח בדבר המועיל (גם לאנשים אחרים)^(ג). ויש אומרים, שלא מספיק בהא שטרח הרבה בדבר המועיל, אלא גם צריך שעשה הכלvr עד שומר בדעתו שודאי יבוא לו^(ד). וכן משמע שיש מיח' ראשונים בזה, אם מספיק בטיריה הרבה המועיל או שציריך גם שהוא סמוך לשודאי יבוא לו^(ה). וע' בחת"ס שהביא דיעות לעני הגדר של טיריה, ומסיים זו"ל "קשה להכריע בה ולתת שיעור וגבול, והכל לפיו ראות עני הדין מפני דרכיו שלום"^(ו).

בנוגע לשאלתנו: לכואורה כאן רואובן ועוד טרח הרבה טירחה המועילה לכוף הגוי למוכר לו ביתה בזול (שהולה לו כסף למשך שנה וטרח לכתוב שטר כפי חוק שע"ז) יבואו ליקח ביתה במקום החזרת ההולה⁽⁴⁾. ולכן לכואורה היה דיינו "עני המנקף" שהוא גול מדבריהם, וכייה אסור לשמוע על כתת לגוי לנסות לקנות ביתו. אמנם, לפי הדיעות דנ"ל שסוברים שלא מפסיק בטירחה המועילה בלבד להיות נחשב כ"עני המנקף", אלא צריך גם סמיכת דעת שודאי יבוא לו, נמצא בשאלתנו להקל, שהוא אין כאן סמיכת דעת שודאי יבוא לו, שהרי רואובן יודע שעד יום האחרון של ההלוואה, הלווה ("הגוי") יփש כקסף להחזרת ההלוואה כדי שלא יפסיד ביתה זו, לפה דעה זו, כיון שאין כאן סמיכת דעת, אין לדון מדין "עני מנקף" אלא מדין "עני המהפרק", ולענין "עני המהפרק" הרם"א מכך במקח וממכר שזל מאד]. היוצא מזה, שאלתנו תלוני במת' בגדר של "עני המנקף". אם מפסיק בטירחה המועילה, אז אם גם בריבר סמיכת דעת.

תקנת המוכר: כל זה הוא דזוקא אם הגוי אינו מנשה למכור בינו (אף שהשתדל למצוא כסף ממשך אחר, מ"מ לא חיפש למוכר ביתו למחריר יותר גבוה). אבל במקרה שהגוי ביקש למכור בינו, היה מותר לכל אדם להצעה מחיר על הבית, שכל זמן שהמוכר עדיין מփש אנשים שיקנו בינו, מותר לכל ללכת לשאוליתן עמו, והוא מה שקורא "תקנת המוכר". ו"תקנת המוכר" שיך אפילו במכור שהוא גוי^(ט).

לייעץ ללחפש למוכר ביתה: כתבנו שבעל מצב ייה מותר למכור לכלת לחפש למוכר ביתה (עד שיגיע לשלב שאסור לחזור בו). ולכן, גם יהיה מותר לבני משפחה או לחבריהם של המוכר) לייעץ לו להשתדל למוכר ביתה^(ז). אבל היינו דוחק לאחד מידידיו וקורבויו שהכל יודעים שהוא חף בטובתו. למי שMOVEDן מאליו שהוא כבר עומד בצד של המוכר^(א). ופושט שודאי עדין אסור למשהו אחר ל"יעזר" למוכר למוכר לו ביתה כדי לקבל יותר כסף, והוא הנידון ממש של "ענין מהפר" ו"ענין מנוקף" שישיר אפילו אם השני רוצה לתת למוכר יותר כסף.

סיכום: ג' דרגות לעניין לוקח נשואה ונוטן עם המוכר: א) לא הגע ל"פיסוק דמים", מותר לאחר לנשות לקנות גם עצמו. ב) הגיע ל"פיסוק דמים", דין של "ענין המהפר". ג) טרח הרבה, דין כ"ענין המנקף". בשאלתנו לכל הפתוח הגיע ל"פיסוק דמים"^(ז), ולכן שיר לדינים של "ענין המהפר" שמעיקר הדין להקל במקח וממכר שולمام או, אבל יש לבעל נפש יראה ה' להחמיר. ועוד יש לדון להחרים מדיין "ענין המנקף", לכואורה הוא תלוי במקרה' לעניין אם ע"י טיראה הרבה המועילה מספיק שולمام או, או שמא צירק גם סמכית דעת שודאי יבוא אליו. שלשופרים שצירק סמכית דעת, יש להקל בשאלתנו, שאין שיר סמכית דעת בשום מקח וממכר (שלעולם שיר שהמוכר ימצא עצה איך שיר לא למוכר). ולמעשה ודאי כל בעל נפש יראה ה' יש לו להחמיר לחוש להחמורים^(ז), אבל לעניין אם ב"ד יכול

ח' ציון בנו חביבי

שיעור באור החיים הקדוש ע"י הרב חיים ביטון ה"ו רחוב ברקע 15 מוצ"ש בשעה 18:15

תוהילים ושיעור לנשים אצל משפטת חדש רחוב תרשיש 7 בשעה 15:00

קיבלה שבת לבנות! בזמן הדלקת נרות אצל משפחת ר' דוד ירושלמי ה"ו, רחוב נופר 9, ממתקים והפתעות!

מתמידים! כל ערב עם הרב יעקב דרשוּן ה'ז בבית הכנסת הספרדי מוסטקים והפתעות ונחת אמית!

בביתה לבנות בנית הכנסת החסידי בשעה 15:00 על ידי משפחת קוהלי היוז לבנות עד כיתה ח'